

Dansk

Fakultært hovedområde

Dansk hører under det humanistiske fakultet. I alle humanistiske fag arbejder vi med ting, som er skabt af mennesker. I dansk arbejder vi med tekster og det danske sprog.

Fagets genstandsområde

Danskfaget arbejder med tekster, men med et udvidet tekstbegreb. Det vil sige, at en tekst i dansk både kan være en novelle, en dokumentarfilm, en dialog, et billede eller en skulptur.

Fagets metoder. Hvordan arbejder man i faget?

Centralt i danskfaget står at analysere og fortolke andres tekster, men også selv at producere tekster. Vi arbejder med tre forskellige perspektiver på tekster: det sproglige, det litterære og det mediemæssige perspektiv.

I det sproglige perspektiv kan man lave:

- samtaleanalyse
- retorisk analyse
- analyse af argumentation
- diskursanalyse
- analyse af kommunikationssituation
- analyse af sprognormer og sproglig variation
- analyse af sproglig stil, fx billedsprog og andre sproglige virkemidler

Efter den sproglige analyse laver vi ofte en vurdering, fx af argumentationens effekt på modtageren og tekstens vellykkethed.

I det litterære perspektiv kan man lave:

- nykritisk analyse
- strukturalistisk analyse
- biografisk analyse
- socialhistorisk analyse
- psykologisk analyse

På baggrund af analysen giver vi en fortolkning af, hvad forfatteren vil vise med sin tekst. Og vi laver litteratur- kultur- og bevidsthedshistoriske perspektiveringer.

I det mediemæssige perspektiv kan man lave:

- analyse af kommunikationssituation
- filmanalyse (spillefilm, dokumentarfilm, kortfilm, reklame)
- sagprosaanalyse
- nyhedsanalyse (aviser, tv, net)

Efter den mediemæssige analyse laver vi en vurdering af mediernes funktion i sociale, kulturelle og historiske sammenhænge.

Danskfaget arbejder ofte med to-tre perspektiver på en tekst.

Den produktive del af danskfaget

I den produktive del af danskfaget kan eleverne producere tekster i alle genrer, lave remedieringer og multimodale produktioner (en tekst med flere modaliteter: billede, tekst, lyd, grafik).

I SRP-sammenhæng kan man vælge at skrive fx en formidlingsartikel, fx hvis man skal kombinere natuvidenskabelige fag eller matematik med dansk. For at sikre opfyldelsen af de faglige mål er en sådan SRP opbygget af tre led: en faglig redegørelse for en problemstilling, en formidlingsartikel og en analyse af formidlingsartiklen.

Eksempler på hvordan begrebspar bruges i faget

Helt grundlæggende er danskfaget både teoretisk og praktisk. Vi arbejder **teoretisk**, når vi analyserer og fortolker tekster. Og vi arbejder **praktisk**, når vi selv skaber tekster.

Danskfaget arbejder ofte med en **idiografisk** interesse, fordi vi ønsker at forstå den enkelte novelle i sig selv. Men vi også arbejder også **nomotetisk**, når vi udarbejder generelle genretræk for noveller eller generelle beskrivelser af litterære perioders kendetegn.

Det er også typisk for dansk at arbejde med en **intentionel** interesse, fordi vi ønsker at forstå bevæggrunde og motiver bag fx hovedpersonens handlinger, afsenderens intention eller forfatterens værdigrundlag.

Dansk kan også have en **diakron** og en **synkron** tilgang til tekstarbejdet. Vi arbejder diakront, når vi undersøger en udvikling over tid, fx hvordan synet på ægteskabet udvikler sig gennem forskellige tidsperioder. Og vi arbejder synkront når vi sammenligner tekster fra samme tid.